

Dokument na schôdzu

A8-0389/2017

1.12.2017

SPRÁVA

o vykonávaní makroregionálnych stratégií EÚ
(2017/2040(INI))

Výbor pre regionálny rozvoj

Spravodajca: *Andrea Cozzolino*

OBSAH

	Strana
DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ.....	3
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN	14
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	24
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE	25

DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ

Súvislosti

Význam makroregionálnych stratégií (MRS) ako platformy pre nadnárodnú spoluprácu medzi členskými štátmi, ale aj pre spoluprácu s tretími krajinami, v uplynulých rokoch vzrástol. Tieto stratégie poskytujú integrovaný rámec na riešenie spoločných problémov a využitie spoločného potenciálu. V programovom období 2014 – 2020 boli MRS začlenené do programov európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF).

V súčasnosti existujú štyri MRS (pobaltská, podunajská, jadransko-iónska a alpská), ktoré spájajú 19 členských štátov a 8 krajín mimo EÚ. Niektoré členské štáty sa zúčastňujú viacerých MRS.

Makroregionálne stratégie sú stanovené podľa zásady „troch nie“: žiadne nové finančné prostriedky EÚ, žiadne ďalšie formálne štruktúry EÚ a žiadne nové právne predpisy EÚ.

Finančná podpora prichádza vo forme programov nadnárodnej spolupráce Európskej územnej spolupráce (EÚS), ktoré sú financované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR). Vykonávanie MRS sa podporuje zo štyroch takýchto programov (celkový rozpočet operačného programu je uvedený v zátvorkách):

- oblasť Baltského mora (333 414 456 EUR)
- podunajská oblasť (262 989 839 EUR)
- jadransko-iónsky región (117 918 198 EUR)
- alpský priestor (139 751 456 EUR).

Krajiny sú inak podnecované k tomu, aby na plnenie spoločných cieľov vytýčených v MRS využívali rozličné zdroje financovania (EŠIF a ďalšie nástroje EÚ, nástroj predstupovej pomoci (IPA), nástroj európskeho susedstva (ENI), národné, regionálne a miestne zdroje, súkromné zdroje atď.).

Ako uvádza Komisia¹, makroregionálne stratégie predstavujú viac ako len financovanie, pretože „spájajú občanov rôznych členských štátov a zlepšujú ich sociálne a ekonomické životné podmienky prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.“

MRS majú rôzne riadiace štruktúry a stretávajú sa s odlišnými výzvami. Niektoré problémy sú do určitej miery spoločné, ako napríklad zabezpečenie primeranej úrovne politického záväzku a dostatočných zdrojov.

Komisia má pri vykonávaní MRS koordinačnú úlohu.

V roku 2010 Komisia na základe žiadosti Rady vytvorila skupinu na vysokej úrovni pre makroregionálne stratégie, ktorej úlohou je pomáhať Komisii pri výkone právomocí

¹ Oznámenie Komisie zo 14. decembra 2015 s názvom Investovanie do zamestnanosti a rastu – maximalizácia príspevku európskych štrukturálnych a investičných fondov (COM(2015)0639 final).

a zodpovednosti, pokiaľ ide o fungovanie makroregionálnych stratégií, a jej špecifickou úlohou je poskytovať Komisii poradenstvo týkajúce sa koordinácie a monitorovania makroregionálnych stratégií¹. Jej členmi sú zástupcovia členských štátov EÚ a krajín mimo EÚ, ktoré sa zúčastňujú na MRS. Ako pozorovatelia sú na schôdze prizývaní aj zástupcovia Výboru regiónov a Európskej investičnej banky.

Budúcnosť

Diskusia o politike súdržnosti na obdobie po roku 2020 je v plnom prúde a je najvyšší čas, aby sa v kontexte tejto politiky diskutovalo aj o budúcnosti makroregionálnych stratégií.

V súvislosti s budúcnosťou makroregionálnych stratégií treba zodpovedať viaceré otázky:

- zodpovednosť a politický záväzok – ako zabezpečiť, aby všetky zúčastnené krajiny investovali do MRS dostatok zdrojov?
- zameranie na výsledky – existujú možnosti na zlepšenie merateľnosti výsledkov MRS?
- rozsah – existujú dôvody na rozšírenie koncepcie MRS?

Rada síce uznáva význam makroregionálnych stratégií a opätovne potvrdzuje zásadu „troch nie“, ale zostáva otvorená preskúmaniu každej spoločne dohodnutej a zrelej iniciatívy členských štátov, ktoré čelia rovnakým výzvam vo vymedzenej zemepisnej oblasti, zameranej na vytvorenie novej makroregionálnej stratégie².

Výbor REGI zorganizuje na svojej schôdzi 12. – 13. júla 2017 seminár s odborníkmi na tému makroregionálnych stratégií s cieľom podporiť prácu na tejto správe o vykonávaní. Zistenia sa premietnu do pozmeňujúcich návrhov k návrhu správy.

¹ Register expertných skupín Komisie a podobných subjektov – Skupina na vysokej úrovni pre makroregionálne stratégie

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2455&Lang=SK>

² Závery Rady k vykonávaniu makroregionálnych stratégií EÚ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/macro_region_strategy/pdf/concl_implementation_macro_region_strategy_en.pdf

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vykonávaní makroregionálnych stratégií EÚ (2017/2040(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), najmä na jej hlavu XVIII,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „NSU“)¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja²,
- so zreteľom na nariadenie (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o vyjasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení³,
- so zreteľom na závery Rady z 25. apríla 2017 o vykonávaní makroregionálnych stratégií EÚ,
- so zreteľom na správu Komisie zo 16. decembra 2016 o vykonávaní makroregionálnych stratégií EÚ (COM(2016)0805) a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie (SWD(2016)0443),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. júna 2009 týkajúce sa stratégie Európskej únie pre región Baltického mora (COM(2009)0248),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. decembra 2010 s názvom Stratégia Európskej únie pre podunajskú oblasť (COM(2010)0715),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. júna 2014 o stratégii Európskej únie pre región Jadranského a Iónskeho mora (COM(2014)0357),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. júla 2015 o stratégii Európskej únie pre alpský región (COM(2015)0366),
- so zreteľom na správu Komisie o riadení makroregionálnych stratégií (COM(2014)0284),

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 259.

³ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 303.

- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. decembra 2015 s názvom Investovanie do zamestnanosti a rastu – maximalizácia príspevku európskych štrukturálnych a investičných fondov (COM(2015)0639),
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. februára 2011 o plnení stratégie EÚ pre podunajskú oblasť¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2012 o vývoji makroregionálnych stratégií EÚ: súčasná prax a vyhliadky do budúcnosti, najmä v oblasti Stredozemia²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2012 o stratégii politiky súdržnosti EÚ pre atlantickú oblasť³,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 28. októbra 2015 k stratégii EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2016 o stratégii EÚ pre alpský región⁵,
 - so zreteľom na štúdiu z januára 2015 s názvom Nová úloha makroregiónov v európskej územnej spolupráci, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo EP pre vnútorné politiky, tematická sekcia B: štrukturálna politika a politika súdržnosti),
 - so zreteľom na správu Interact z februára 2017 s názvom Pridaná hodnota makroregionálnych stratégií – hľadisko programov a projektov,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku a na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
 - so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0389/2017),
- A. keďže makroregión možno definovať ako zemepisnú oblasť tvorenú regiónmi viacerých rôznych krajín, ktoré spája jedna alebo viacero spoločných črt alebo problémov⁶;
- B. keďže makroregionálne stratégie (MRS) boli vytvorené v oblastiach, ktoré predstavujú prirodzený vývoj EÚ v oblasti cezhraničnej spolupráce; keďže MRS sú dôležité, pretože sú schopné mobilizovať verejných a súkromných aktérov, občiansku spoločnosť a akademickú obec a mobilizovať zdroje v záujme cieľov politiky EÚ;
- C. keďže MRS sú platformou pre hlbšiu a širšiu vzájomnú interakciu na odvetvovej, regionálnej a cezhraničnej úrovni medzi členskými štátmi EÚ a susednými krajinami na účely riešenia spoločných problémov, spoločné plánovanie a posilnenie spolupráce medzi rôznymi partnermi a politickými sektormi a zlepšenie ich integrácie, a to aj v oblastiach životného

¹ Ú. v. EÚ CE 188, 28.6.2012, s. 30.

² Ú. v. EÚ C 349 E, 19.11.2013, s. 1.

³ Ú. v. EÚ C 353 E, 3.12.2013, s. 122.

⁴ Ú. v. EÚ C 355, 20.10.2017, s. 23.

⁵ Prijaté texty, P8_TA(2016)0336.

⁶ Schmitt et al. (2009), Makroregióny a makroregionálne stratégie EÚ – predbežná štúdia, NORDREGIO elektronický pracovný dokument 2009:4.

prostredia a ochrany biodiverzity, zmiernovania zmeny klímy a adaptačných stratégií, spracovania odpadu a dodávky vody, námorného priestorového plánovania a integrovaného riadenia pobrežných oblastí; v tejto súvislosti víta úsilie vynaložené na podporu spolupráce medzi EŠIF a IPA;

- D. keďže makroregióny sú zapojené do vykonávania príslušných dlhodobých, vzájomne prepojených, prierezových politických činností, pretože makroregióny sú prostredníctvom cieľov MRS začlenených do ich operačných programov spojené s politikou súdržnosti a inteligentnými synergiami vytvárajú projekty; keďže makroregióny tak účinnejšie prispievajú k plneniu cieľov MRS, pritiahnutiu súkromných investícií, prejavaniu dôvery a nadviazaniu dialógu, cezhraničnej spolupráce a solidarity;
- E. keďže MRS sú založené na zásade „troch nie“, t. j. žiadne nové finančné prostriedky, žiadne nové štruktúry a žiadne nové právne predpisy v rámci existujúceho politického rámca EÚ;
- F. keďže existujúce mechanizmy spolupráce na úrovni EÚ a medzi členskými štátmi a regiónmi uľahčujú realizáciu MRS, a to najmä v raných fázach;
- G. keďže Komisia prijíma každé dva roky jedinú správu o vykonávaní všetkých štyroch existujúcich MRS EÚ, v ktorej uvádza ich úspechy, ako aj oblasti, v ktorých sú potrebné ďalšie zlepšenia, pričom ďalšiu správu má predložiť do konca roka 2018; v tejto súvislosti sa domnieva, že treba vyhodnotiť aspekty týkajúce sa životného prostredia ako jeden z pilierov trvalo udržateľného rozvoja;

Makroregionálne stratégie ako platformy pre spoluprácu a koordináciu

- 1. proces globalizácie zdôraznil význam MRS, lebo v dôsledku globalizácie sa jednotlivé krajiny stali navzájom závislé, čo si vyžaduje riešenie príslušných cezhraničných problémov;
- 2. uznáva, že prvky, od ktorých závisí kvalita vykonávania, ako záväzok, zodpovednosť, zdroje a riadenie sa pri plnení vopred stanovených cieľov naďalej – do rôznej miery – ťažko prekonávajú;
- 3. zdôrazňuje, že MRS naďalej prinášajú neoceniteľný a inovačný príspevok k cezhraničnej, medziodvetvovej a viacúrovňovej spolupráci v Európe, ktorého potenciál zatiaľ nebol dostatočne preskúmaný s ohľadom na zlepšenie prepojenia a konsolidáciu hospodárskych väzieb a prenosu poznatkov medzi regiónmi a krajinami; konštatuje však, že v dôsledku postupu schvaľovania spoločných akcií na viacerých úrovniach a na úrovni viacerých krajín či regiónov zostáva prístup k finančným prostriedkom EÚ pre makroregionálne projekty aj naďalej problematický;
- 4. považuje MRS a súvisiace programy v oblasti životného prostredia za užitočné nástroje na zviditeľnenie prínosu európskej spolupráce pre občanov, a preto naliehavo vyzýva všetky zapojené strany, aby sa v plnej miere zasadzovali za tieto stratégie a plnili svoju úlohu pri ich vykonávaní;
- 5. zastáva názor, že riadenie na viacerých úrovniach, v rámci ktorého regióny zohrávajú primeranú úlohu, by malo byť základom akejkoľvek makroregionálnej stratégie už od jej začiatku, pričom by sa do tohto procesu mali zapojiť regionálne a miestne spoločenstvá, ako aj verejní a súkromní aktéri a tretí sektor; vyzýva preto členské štáty a zapojené regióny,

aby vytvorili vhodné riadiace štruktúry a pracovné podmienky na uľahčenie spolupráce vrátane spoločného plánovania, rozšírenia možností financovania a prístupu zdola nahor;

6. nabáda na lepšiu koordináciu a lepšie vertikálne aj horizontálne partnerstvá medzi rôznymi verejnými a súkromnými aktérmi, akademickou obcou a MVO, ako aj s medzinárodnými organizáciami činnými v tejto oblasti, a medzi rôznymi politikami na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni s cieľom uľahčiť realizáciu MRS a zlepšiť cezhraničnú spoluprácu; vyzýva Komisiu, aby podporovala účasť týchto zainteresovaných strán okrem iného v správnych radách MRS, pričom sa zároveň musí dodržiavať všeobecné uplatňovanie zásad EÚ;
7. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť dostatočné ľudské zdroje a administratívne kapacity v príslušných vnútroštátnych a regionálnych orgánoch, aby sa zaručilo, že politický záväzok sa pretaví do účinného vykonávania týchto stratégií; v tejto súvislosti vyzdvihuje význam programu na podporu štrukturálnych reforiem, ktorý môže na žiadosť členského štátu poskytnúť podporu pri budovaní kapacít a účinnú pomoc pre rozvoj a financovanie projektov MRS; okrem toho vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aktívne podporovali šírenie a uplatňovanie správnej administratívnej praxe a skúseností z úspešnej realizácie MRS;
8. zdôrazňuje, že MRS musia byť dostatočne pružné, aby sa mohli prispôbiť a účinne reagovať na neočakávané udalosti, ktoré môžu ovplyvniť dotknuté regióny, členské štáty a EÚ vo všeobecnosti; domnieva sa, že pri vykonávaní MRS sa musia zohľadniť osobitné miestne a regionálne podmienky; zdôrazňuje v tejto súvislosti potrebu koordinačnej úlohy Komisie, a to aj v záujme vylepšenia špecifických cieľov každej stratégie;

Stratégia EÚ pre región Baltského mora (EUSBSR)

9. víta výsledky dosiahnuté od spustenia stratégie v roku 2009, najmä pokiaľ ide o mechanizmy spolupráce nielen medzi zúčastnenými štátmi a regiónmi (t. j. v Rade na príslušných schôdkach ministrov), ale aj v rámci nich, ako napríklad v parlamente alebo vo vláde; konštatuje, že stratégia EÚ pre región Baltského mora (EUSBSR) predstavuje stabilný rámec spolupráce s viac než 100 hlavnými iniciatívami a novými sieťami;
10. zdôrazňuje, že pretrvávajú niektoré výzvy, najmä výzvy týkajúce sa životného prostredia a prepojenosti; naliehavo žiada zúčastnené krajiny, aby zintenzívnili úsilie zamerané na riešenie problému znečistenia Baltského mora (t. j. kvality vody a ovzdušia a eutrofizácie), keďže je jedným z najviac znečistených morí na svete; konštatuje, že dosiahnutie dobrého stavu životného prostredia do roku 2020 je jedným z kľúčových cieľov politických opatrení v tejto oblasti;
11. za dôležitú považuje možnosť pripojenia regiónu Baltského mora k energetickým sieťam s cieľom znížiť a odstrániť energetickú chudobu a zvýšiť energetickú bezpečnosť a bezpečnosť dodávok;

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť (EUSDR)

12. zdôrazňuje pozitívny vplyv, ktorý má táto stratégia na spoluprácu medzi zúčastnenými krajinami a regiónmi tým, že zlepšuje mobilitu a prepojenia všetkých spôsobov dopravy, podporuje čistú energiu, kultúru a udržateľný cestovný ruch, a najmä tým, že podporuje priame kontakty medzi ľuďmi a vytvorenie väčšej súdržnosti medzi regiónmi a krajinami zapojenými do tejto stratégie;

13. projekt Euro access, iniciatívu za čistý Dunaj (Keep Danube clean) a dialóg o financovaní podunajskej oblasti považuje za jasné pozitívne príklady spôsobu prekonania ťažkostí pri financovaní projektov, ktorým projekty nadnárodného a cezhraničného významu často čelia; domnieva sa, že prostredníctvom tohto dialógu by sa mohli ešte viac zmenšiť rozdiely v rozvoji medzi regiónmi v povodí Dunaja; okrem toho sa domnieva, že opätovné otvorenie kontaktného miesta stratégie EÚ pre podunajskú oblasť by mohlo prispieť k vykonávaniu tejto stratégie;
14. zdôrazňuje, že prevencia škôd spôsobených rozsiahlymi záplavami je pre krajiny v podunajskom makroregióne naďalej jedným z najväčších environmentálnych problémov; poukazuje na to, že by sa malo uvažovať o doplnkových spoločných opatreniach, ktoré by umožnili predchádzať cezhraničnému znečisteniu;
15. pripomína, že sú potrebné strategické projekty, a zdôrazňuje, že v záujme riešenia pretrvávajúcich problémov je nevyhnutné zachovať vysoký stupeň politickej podpory a zvýšiť zdroje a kapacity príslušných štátnych orgánov; zdôrazňuje preto, že treba udržať politickú dynamiku pre európsku stratégiu pre podunajskú oblasť (EUSDR) a zabezpečiť, aby riadiaca skupina EUSDR dobre vykonávala svoju prácu;
16. vzhľadom na prirodzené prepojenie medzi riekou Dunaj a Čiernym morom vyzýva zúčastnené štáty na zlepšenie koordinácie medzi EUSDR a cezhraničnou spoluprácou v oblasti Čierneho mora a na úzku spoluprácu s cieľom prekonať spoločné sociálno-ekonomické, environmentálne a dopravné problémy;
17. zdôrazňuje, že integrovanejší prístup k mobilite a multimodalite v podunajskom regióne by bol prospešný aj pre životné prostredie;

Stratégia EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora (EUSAIR)

18. zdôrazňuje výnimočnú povahu stratégie EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora (EUSAIR) vyplývajúcu z počtu potenciálnych a kandidátskych zúčastnených krajín a domnieva sa, že táto forma spolupráce môže byť obrovskou príležitosťou pre celý región; zastáva názor, že EUSAIR by mohla poskytnúť stimul pre rozširovanie EÚ a proces integrácie;
19. so znepokojením berie na vedomie pretrvávajúce problémy týkajúce sa nedostatku účinného prepojenia dostupnosťou zdrojov, riadením a zodpovednosťou, ktoré bránia úplnému dosiahnutiu cieľov stratégie EUSAIR; vyzýva zúčastnené krajiny, aby príslušným orgánom poskytovali podporu a ciele opatrenia na realizáciu tejto stratégie;
20. zdôrazňuje, že tento región bol v uplynulých rokoch mimoriadne vystavený tlaku migračnej krízy; zastáva názor, že stratégia EUSAIR by mohla prispieť k riešeniu týchto výziev pomocou potrebných nástrojov a zdrojov; v tejto súvislosti víta, že Komisia sa snaží nájsť riešenia pre mobilizáciu finančných zdrojov na činnosti súvisiace s migráciou vrátane spolupráce s tretími krajinami;
21. považuje pilier týkajúci sa udržateľného cestovného ruchu v regióne Jadranského a Iónskeho mora za dobrý nástroj na vytvorenie udržateľného hospodárskeho rastu v tomto regióne a na zvýšenie povedomia o problémoch týkajúcich sa životného prostredia a MRS;
22. vyzýva dotknuté krajiny, aby sa priority venovali budovaniu kapacít kľúčových subjektov vykonávajúcich stratégiu EUSAIR a programových orgánov zodpovedných za operačné programy súvisiace so stratégiou EUSAIR;

Stratégia EÚ pre alpský región (EUSALP)

23. EUSALP považuje za dôkaz, že makroregionálna koncepcia sa môže úspešne uplatniť aj v rozvinutejších regiónoch; vyzýva zainteresované strany, aby podporovali investície v oblasti životného prostredia, ktoré sa sústreďujú na dôsledky zmeny klímy; ďalej poukazuje na to, že alpský región je dôležitý regionálny dopravný uzol a zároveň jedna z najväčších unikátnych prírodných a rekreačných oblastí, ktorú treba zachovať; zdôrazňuje preto, že treba hľadať udržateľné a vzájomne prepojené dopravné stratégie;
24. víta štruktúru riadenia stratégie, ktorá sa v súčasnosti zavádza, pretože prvé kroky vo vykonávaní stratégie sa ukázali ako náročné a riadili sa odlišnými štruktúrami, rámcami a lehotami; vyzýva preto zúčastnené krajiny, aby nepoľavili vo svojej angažovanosti a podpore pre členov akčnej skupiny EUSALP;
25. zdôrazňuje, že EUSALP môže byť dobrým príkladom vzorovej stratégie v oblasti územnej súdržnosti, pretože súčasne zahŕňa rôzne osobitné oblasti, výrobné oblasti, horské a vidiecke oblasti a niektoré z najdôležitejších a najrozvinutejších miest v EÚ, a je platformou pre spoločné riešenie výziev, ktorým čelia (zmena klímy, demografický vývoj, biodiverzita, migrácia, globalizácia, udržateľný cestovný ruch a poľnohospodárstvo, dodávky energie, doprava a mobilita a digitálna priepasť); vyzýva zúčastnené krajiny a regióny, aby pri riešení spoločných priorít venovali náležitú pozornosť využívaniu program Interreg Alpský priestor a ďalších relevantných fondov;
26. zdôrazňuje, že alpský región je vymedzený mnohými hranicami a že odstránenie týchto prekážok je predpokladom fungovania spolupráce, a to najmä z hľadiska pracovného trhu a hospodárskych činností, ktoré sa týkajú MSP; poukazuje na to, že EUSALP môže tiež poskytnúť príležitosť na posilnenie nadnárodnej cezhraničnej spolupráce medzi susediacimi regiónmi, mestami a miestnymi komunitami a na nadväzovanie vzťahov a vytváranie sietí medzi ľuďmi, a to aj pokiaľ ide o dopravné prepojenia a digitálne pokrytie; okrem toho poukazuje na citlivosť životného prostredia tohto regiónu;

Makroregionálna Európa po roku 2020?

27. poukazuje na to, že MRS prinášajú výsledky vtedy, keď sú zakorenené v dlhodobej politickej perspektíve a organizované takým spôsobom, aby boli už od počiatku účinne zastúpené všetky verejné – najmä regionálne a miestne – orgány, súkromný sektor a občianska spoločnosť, čo si vyžaduje efektívnu výmenu informácií, osvedčených postupov, poznatkov a skúseností medzi makroregiónmi a ich regionálnymi a miestnymi orgánmi; domnieva sa, že je potrebné posilniť viacúrovňové riadenie MRS, ktoré by malo byť transparentné a ktorého súčasťou by mali byť účinnejšie mechanizmy koordinácie a komunikácie s verejnosťou, aby miestne a regionálne komunity tieto stratégie poznali a prijali ich;
28. domnieva sa, že vykonávanie stratégie môže byť úspešné len vtedy, keď je založené na dlhodobej vízii a na účinných štruktúrach koordinácie a spolupráce s potrebnou administratívnou kapacitou, ako aj na spoločných dlhodobých politických záväzkoch zapojených inštitucionálnych úrovni, a ak má zabezpečené primerané financovanie; zdôrazňuje preto, že je potrebné zvýšiť účinnosť investícií prostredníctvom úsilia o zosúladenie, súčinnosť a doplnkovosť regionálnych a vnútroštátnych prostriedkov s existujúcimi finančnými nástrojmi EÚ, ktoré okrem rozširovania programov Európskej

územnej spolupráce zároveň podporujú cezhraničné projekty v rámci EŠIF a EFSA, ako aj prostredníctvom priameho financovania;

29. domnieva sa, že zjednodušením fondov a postupov na ich použitie v rámci MRS by sa zvýšila ich účinnosť;
30. navrhuje, aby zúčastnené krajiny hneď na začiatku prijali jasné záväzky týkajúce sa financovania a ľudských zdrojov, ktoré poskytnú na uskutočnenie MRS; vyzýva Komisiu, aby pomohla zabezpečiť v rámci MRS lepšiu koordináciu, podporovala osvedčené postupy a vytvorila stimuly na podporu aktívnej účasti a koordinácie medzi všetkými zúčastnenými stranami, a to aj s cieľom posilniť prepojenie medzi politikami EÚ a vykonávaním MRS; okrem toho nabáda k tomu, aby sa v MRS využívalo zelené verejné obstarávanie, čím by sa podporili ekologické inovácie, biohospodárstvo, rozvoj nových obchodných modelov a využívanie druhotných surovín, ako je to v obehovom hospodárstve, s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň ochrany životného prostredia a zdravia a podporovať úzke prepojenie medzi výrobcami a spotrebiteľmi;
31. zdôrazňuje, že sa treba viac zamerať na výsledky a riešiť konkrétne výzvy aj v oblasti ochrany životného prostredia, aby bolo možné napláňovať projekty, ktoré budú mať skutočný vplyv na dané územie, a odôvodniť investované zdroje, pričom tieto zdroje by mali byť primerané stanoveným cieľom a mali by sa vzťahovať na skutočné potreby príslušných území;
32. žiada, aby sa všetky otázky týkajúce sa MRS, ako napríklad otázky vlastníctva a potrebných politických stimulov, riešili uplatňovaním spôsobu práce, ktorý sa vopred dohodne medzi všetkými dotknutými krajinami;
33. domnieva sa, že viditeľnosť aktivít makroregiónov, ich vnímanie verejnosťou a informovanosť verejnosti o týchto aktivitách v cieľových regiónoch treba zlepšiť uskutočnením informačných kampaní a výmenou najlepších postupov, a to aj prostredníctvom online platforiem a sociálnych sietí, vďaka ktorým budú ľahko prístupné pre širokú verejnosť;
34. zdôrazňuje, že najbližšia revízia viacročného finančného rámca (VFR) je zároveň príležitosťou na revíziu cieľov MRS, aby sa posilnilo ich prepojenie s prioritami EÚ a skonsolidovali príslušné finančné záväzky;
35. vyzýva Komisiu, aby v rámci najbližšej revízie nariadení v oblasti politiky súdržnosti predložila návrhy, ktoré by uľahčili lepšie vykonávanie MRS;
36. vyzýva Komisiu, aby v rámci budúcej správy o vykonávaní MRS, ktorá sa má predložiť v roku 2018, vykonala hĺbkovejšiu analýzu, najmä so zameraním na tieto otázky:
 - a. účinnosť nadnárodných programov Európskej územnej spolupráce pri poskytovaní financovania a strategického impulzu pre MRS;
 - b. ukazovatele, ktoré by sa mohli začleniť do každej MRS, aby sa umožnilo lepšie zameranie na výsledky, monitorovanie a hodnotenie;
 - c. opatrenia na posilnenie prepojenia s prioritami EÚ;
 - d. zjednodušenie vykonávania a uplatňovania systémov financovania;
 - e. kvalitu zapojenia regionálnej štátnej správy a miestnej samosprávy do vykonávania MRS;
37. zdôrazňuje, že záujem o vytvorenie nových stratégií napríklad pre región Karpát,

Atlantiku, Stredozemného mora či Pyrenejského polostrova by nemal odpútať pozornosť od hlavného cieľa, ktorým je zlepšenie a prehĺbenie vykonávania existujúcich MRS;

38. podporuje zásadu „troch nie“ pre MRS (žiadne nové právne predpisy, žiadne nové finančné prostriedky a žiadne nové štruktúry EÚ); navrhuje však, aby Komisia vo svojej nasledujúcej správe o vykonávaní MRS vyhodnotila vplyv týchto „nie“ na programy v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov;
39. zdôrazňuje, že v súvislosti s činnosťami spolupráce treba v jednotlivých prípadoch uplatňovať územný prístup, lebo MRS sa zameriavajú na územné výzvy, ktoré možno účinnejšie riešiť spoločne; zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť súčinnosť a zblíženie medzi jednotlivými zložkami územnej spolupráce v programoch Európskej územnej spolupráce a makroregiónmi, aby sa posilnil vplyv nadnárodných programov, zlepšilo združovanie zdrojov, zjednodušilo financovanie MRS a zlepšili výsledky ich vykonávania a efektívnosť investovaných prostriedkov;
40. pripomína záväzok EÚ týkajúci sa vykonávania cieľov trvalo udržateľného rozvoja; zdôrazňuje význam zosúladenia cieľov MRS s hlavnými iniciatívami EÚ, ako sú energetická únia, Parížska dohoda o zmene klímy a modrý rast v morských makroregiónoch; upriamuje pozornosť na riadenie environmentálnych rizík, ako je ochrana prírody, biodiverzity a populácie rýb a boj proti morskému odpadu, ako aj rozvoj udržateľného a ekologického cestovného ruchu; podporuje spoluprácu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov; v tejto súvislosti podporuje využívanie stratégií pre inteligentnú špecializáciu (S3), posilnenie MSP a vytváranie kvalitných pracovných miest;
41. zdôrazňuje, že Parlament už od samého začiatku podporoval makroregióny prostredníctvom pilotných projektov a prípravných akcií; okrem toho poukazuje na skúsenosti získané v regióne Baltského mora, z ktorých vyplýva, že základom makroregionálnej spolupráce musí zostať dlhodobé strategické uvažovanie;
42. vyzýva Komisiu, aby pozvala Parlament, aby sa ako pozorovateľ zúčastňoval práce skupiny na vysokej úrovni pre makroregionálne stratégie;

o

o o

43. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskemu výboru regiónov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a vládám a národným a regionálnym parlamentom členských štátov a tretích krajín, ktoré sa zúčastňujú makroregionálnych stratégií.

28.9.2017

STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN

pre Výbor pre regionálny rozvoj

k vykonávaniu makroregionálnych stratégií EÚ
(2017/2040(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Biljana Borzan

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. uznáva význam makroregionálnych stratégií EÚ, a to stratégie EÚ pre región Baltského mora z roku 2009 (EUSBSR), stratégie EÚ pre podunajskú oblasť (EUSDR) z roku 2011, stratégie EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora z roku 2014 a stratégie EÚ pre alpský región (EUSALP) z roku 2015; poznamenáva, že makroregionálne stratégie sa síce dôsledne začleňujú do plánovania politiky na úrovni EÚ, na vnútroštátnej a regionálnej úrovni sa to však deje zriedkavejšie; víta správu Komisie, ale domnieva sa, že je potrebné ďalšie posúdenie, pokiaľ ide o vykonávanie existujúcich makroregionálnych stratégií, a predovšetkým aspektov týkajúcich sa životného prostredia, ako jedného z pilierov trvalo udržateľného rozvoja; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa v budúcich správach zamerala najmä na výsledky projektov v rámci makroregionálnych stratégií;
2. uznáva význam makroregionálnych stratégií spočívajúci v poskytovaní jednotného integrovaného rámca a podporovaní koordinovaných krokov na riešenie spoločných výziev, ktorým čelia rôzne subjekty vo vymedzenej zemepisnej oblasti zahŕňajúcej členské štáty a tretie krajiny, ktoré týmto spôsobom využívajú výhody posilnenej spolupráce, ktorá prispieva k dosahovaniu cieľov hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; vyzýva Komisiu, zúčastnené krajiny a ich regióny na rozvíjanie synergií a väčšie začleňovanie makroregionálnych stratégií do sektorových politík EÚ, najmä v oblasti ochrany životného prostredia a biodiverzity, zmiernenia zmeny klímy a prispôsobenia sa jej;
3. vyzdvihuje možný prínos kolektívnych akcií v rámci makroregionálnych stratégií, pokiaľ ide o environmentálnu problematiku zahŕňajúcu, okrem iného, cezhraničné otázky, napríklad znižovanie emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok, biodiverzitu,

ochranu životného prostredia a ekosystémové stratégie prispôsobenia sa zmene klímy; domnieva sa, že tieto stratégie by sa mohli ešte účinnejšie vykonávať v súvislosti s udržateľným rozvojom, zmenou klímy, obnoviteľnými zdrojmi energie a modrým hospodárstvom; je presvedčený, že koordinácia politik medzi regiónmi je najúčinnjším prístupom v snahe nájsť trvalé riešenia environmentálnych problémov; požaduje, aby sa koncepcia environmentálnej integrácie začlenila do navrhovania a vykonávania rôznych medzisektorových politik pre súčasné a budúce makroregióny;

4. nabáda na rozšírenie chránených území s cieľom chrániť životné prostredie a zastaviť stratu biodiverzity, najmä posilnením sústavy Natura 2000, sietí Emerald a programu LIFE;
5. považuje makroregionálne stratégie a súvisiace programy v oblasti životného prostredia za užitočné nástroje na zviditeľnenie prínosu európskej spolupráce pre občanov, a preto naliehavo vyzýva všetky zapojené strany, aby sa v plnej miere zasadzovali za tieto stratégie a plnili svoju úlohu pri ich vykonávaní;
6. žiada členské štáty, ako aj prímorské kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny, aby včas prijali stratégie námorného priestorového plánovania a integrovaného manažmentu pobrežnej zóny;
7. poukazuje na skutočnosť, že pre mnohých obyvateľov vidieckych oblastí je príroda základom hospodárstva a že programy v oblasti životného prostredia môžu uspieť len vtedy, ak ich podporia miestni obyvatelia; zdôrazňuje preto, že na splnenie cieľov v oblasti ochrany životného prostredia je nevyhnutné, aby tieto projekty v plnej miere zohľadňovali dlhodobé hospodárske záujmy miestneho obyvateľstva;
8. naliehavo žiada všetky zainteresované strany, aby uskutočňovali politiky v oblasti zmeny klímy zahŕňajúce modely výroby a spotreby, ktoré sú v súlade s princípmi obehového hospodárstva, ochranou životného prostredia a zdravia a kratšími cyklami v potravinovom dodávateľskom reťazci, aby kládli dôraz na racionálne využívanie a opätovné využívanie miestnych materiálov a prírodných zdrojov a zároveň aj zabezpečenie cyklov netoxických materiálov vrátane odpadových vôd a poľnohospodárskeho odpadu a aby podporovali úzke prepojenia medzi výrobcami a spotrebiteľmi na miestnej úrovni; nabáda na uplatňovanie zeleného verejného obstarávania vo všetkých makroregionálnych stratégiách v záujme podpory ekologických inovácií a rozvoja nových obchodných modelov;
9. žiada posilniť námornú sústavu Natura 2000 a vytvoriť do roku 2020 ucelenú a reprezentatívnu sieť chránených morských oblastí v rámci rámcovej smernice o morskej stratégii;
10. zdôrazňuje, že je dôležité viesť dialóg so zainteresovanými stranami a komunikovať s verejnosťou o makroregionálnych stratégiách, aby ich miestne komunity poznali a prijali ich; považuje to za kľúčový prvok na dosiahnutie úspechu makroregionálnych stratégií;
11. požaduje zabezpečiť osobitnú synchronizáciu a lepšiu koordináciu pri využívaní existujúcich finančných prostriedkov na všetkých úrovniach v záujme dosiahnutia makroregionálnych cieľov a uvoľnenia potenciálu makroregionálnych stratégií; odporúča, aby skúsenosti s makroregionálnymi stratégiami poslúžili na zlepšenie účinnosti príslušných finančných nástrojov Únie; berie na vedomie, že úničné financovanie sa

obvykle spája s vymedzenými projektmi, zatiaľ čo environmentálne výzvy si vyžadujú dlhodobý prístup; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia, členské štáty a príslušné orgány zohľadnili túto dlhodobú perspektívu pri poskytovaní finančných prostriedkov na projekty a vytváraní koncepcie budúcich programov financovania a aby účinnejšie koordinovali dostupné zdroje na financovanie konkrétnych environmentálnych cieľov makroregiónov a prispôsobili ich využívanie politickým prioritám;

12. kladie dôraz na to, že je dôležité vypracovať nástroje monitorovania a hodnotenia pre jednotlivé ukazovatele, aby bolo možné lepšie merať plnenie environmentálnych cieľov, a to bez vytvárania zbytočnej administratívnej záťaže pre projektových partnerov a zainteresované strany;
13. vyzýva zainteresované strany v makroregiónoch, aby využívali európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) a iné finančné prostriedky Únie na podporu investícií v oblasti životného prostredia, ktorých zámerom je okrem iného zmiernenie zmeny klímy;
14. vyzýva zainteresované strany v makroregiónoch, aby okrem finančných prostriedkov určených pre makroregionálne stratégie a nástrojov na financovanie konkrétnych environmentálnych cieľov zvažili aj Európsky fond pre strategické investície (EFIS);
15. poukazuje na to, že more jadranského a iónskeho regiónu je ohrozené rozličnými zdrojmi znečistenia vrátane nespracovaného odpadu, morského odpadu, nespracovaných odpadových vôd a eutrofizácie spôsobenej odtokovou vodou z poľnohospodárskej pôdy a rybných fariem; vyzýva preto zúčastnené krajiny, aby ešte zintenzívnili svoje úsilie, pokiaľ ide o riešenie týchto environmentálnych problémov; zdôrazňuje, že je dôležité zaviesť na tento účel náležitý systém čistenia odpadu a odpadových vôd a ochrany zásobovania vodou;
16. poukazuje na to, že Jadranské more je pre svoj polouzavretý charakter obzvlášť citlivé na znečistenie a má nezvyčajné hydrografické prvky – jeho hĺbka a dĺžka pobrežia sa medzi severnou a južnou časťou regiónu značne líšia; víta skutočnosť, že všetky štyri piliere regiónu Jadranského a Iónskeho mora sú koncipované tak, aby prispeli k cieľom udržateľného rozvoja;
17. domnieva sa, že dokončenie cestnej a dopravnej infraštruktúry a opatrenia na rozvinutie obrovského nevyužitého potenciálu obnoviteľných zdrojov energie sú zásadnými podmienkami dosiahnutia cieľov v oblasti trvalej udržateľnosti životného prostredia v makroregióne;
18. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť environmentálnu udržateľnosť v jadranskom a iónskom makroregióne prostredníctvom osobitných opatrení na ochranu životného prostredia vrátane projektov na začatie prieskumov a predchádzanie poklesom pôdy;
19. pripomína svoju predchádzajúcu pozíciu vyjadrenú v uznesení z 3. júla 2012 o vývoji makroregionálnych stratégií EÚ: súčasná prax a vyhliadky do budúcnosti, najmä v oblasti Stredozemia; upozorňuje, že oblasť Stredozemia je súvislý celok, ktorý tvorí jeden kultúrny a ekologický priestor a v dôsledku stredomorskej klímy má mnohé spoločné charakteristické znaky a priority: rovnaké plodiny, bohatstvo obnoviteľných zdrojov energie, najmä solárnej energie, význam cestovného ruchu, rovnaké riziko prírodných katastrof (požiare, záplavy, zemetrasenia, nedostatok vody) a rovnaké riziká ľudského

konania, najmä pokiaľ ide o znečisťovanie mora; opätovne potvrdzuje svoju podporu vytvoreniu makroregionálnej stratégie pre oblasť Stredozemia s cieľom ponúknuť akčný plán riešenia spoločných a problematických úloh, ktoré krajiny a regióny v oblasti Stredozemia musia riešiť, a usporiadať tento priestor, ktorý je pre rozvoj a integráciu Európy kľúčový, a žiada Radu a Komisiu, aby v tejto otázke rýchlo konali;

20. vyzýva Komisiu, aby v snahe zaručiť udržateľné využívanie zdrojov Únie zabezpečila, že tretie krajiny zapojené do projektov v makroregióne budú dodržiavať príslušné *acquis* Únie, najmä rámcovú smernicu o morskej stratégii, rámcovú smernicu o vode, smernice o komunálnych odpadových vodách, o dusičnanoch, o odpade, o ochrane vtáctva a biotopov a stratégiu Únie pre zelenú infraštruktúru; odporúča, aby sa dohody a dohovory využívali na zapojenie krajín mimo EÚ do projektov EÚ v oblasti životného prostredia;
21. považuje pilier týkajúci sa udržateľného cestovného ruchu v regióne Jadranského a Iónskeho mora za dobrý nástroj na vytvorenie udržateľného hospodárskeho rastu v tomto regióne, ako aj na zvýšenie povedomia o problémoch týkajúcich sa životného prostredia a makroregionálnych stratégiách;
22. upozorňuje, že veľká biologická diverzita morských pobrežných oblastí regiónu Jadranského a Iónskeho mora je hlavným lákadlom pre cestovný ruch, rekreačné a rybolovné aktivity a prispieva ku kultúrnemu dedičstvu tohto makroregiónu; vyjadruje preto poľutovanie nad tým, že neexistujú mapy biotopov; vyzýva zúčastnené krajiny, aby v rámci stratégie EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora uskutočnili mapovacie činnosti;
23. zdôrazňuje, že na zaistenie udržateľného využívania zdrojov je potrebné zaujať ekosystémový prístup ku koordinácii činností v rámci integrovaného manažmentu pobrežnej zóny (ICZM) a námorného priestorového plánovania, keďže obidva rámce významne stimulujú cezhraničnú spoluprácu a súčinnosť zainteresovaných strán naprieč rôznymi činnosťami v pobrežnom a námornom sektore a majú potenciál udržateľne spájať ekosystémové služby a príležitosti pre modrý rast;
24. požaduje zriadenie koordinovaného monitorovacieho systému a príslušnej databázy morského odpadu a znečistenia mora vrátane identifikácie zdrojov a druhu odpadu a znečistenia, ako aj databázy geografického informačného systému (GIS) obsahujúcej informácie o umiestnení a zdrojoch morského odpadu;
25. žiada, aby sa vypracoval a vykonával spoločný pohotovostný plán pre prípady výskytu ropných škvrn a iné prípady znečistenia veľkého rozsahu, ktorý bude vychádzať zo subregionálneho pohotovostného plánu, ktorý vypracovala spoločná komisia pre ochranu Jadranského mora a jeho pobrežných oblastí, a z protokolov Barcelonského dohovoru;
26. vyzýva zúčastnené krajiny, aby uprednostnili budovanie kapacít zamerané na kľúčové subjekty vykonávajúce stratégiu EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora (EUSAIR), ako aj na programové orgány zodpovedné za príslušné operačné programy EUSAIR;
27. zdôrazňuje, že prevencia škôd spôsobených rozsiahlymi záplavami zostáva jedným z najväčších environmentálnych problémov pre krajiny v podunajskom makroregióne; poukazuje na to, že by sa mali zväziť dodatočné spoločné opatrenia s cieľom predchádzať cezhraničnému znečisteniu;

28. s uznaním berie na vedomie vykonávanie projektov, ako sú DANUBEPARKS 2.0, STURGEON 2020, SEERISK, CC-WARE a klaster Danube Air Nexus, pokiaľ ide o dosahovanie environmentálnych cieľov stratégie EÚ pre podunajskú oblasť;
29. víta projekt podunajskej oblasti EuroAccess ako nástroj na zabezpečenie lepšej prístupnosti dostupných finančných prostriedkov a nabáda ostatné makroregióny, aby považovali tento projekt za najlepší postup;
30. vyzýva Komisiu, aby začala rozvíjať makroregión Pyrenejského polostrova a riešila výzvy spojené s uskutočňovaním riadne plánovanej politiky lesného hospodárstva v súlade s klimatickými požiadavkami v snahe zastaviť vyľudňovanie vidieka, rozširovanie púští a eróziu pôdy prostredníctvom náležitého ekologického lesného hospodárstva a diverzifikáciou lesov, výsadbou pôvodných listnatých stromov, ktoré lepšie odolávajú ohňu, čo pomôže kompenzovať obrovské škody spôsobené požiarimi, ktoré každoročne sužujú lesy v Portugalsku a Španielsku;
31. víta vytvorenie nadnárodného programu pre podunajskú oblasť v rámci iniciatívy Interreg ako nástroja na poskytovanie podpory pri jej správe a vyzdvihuje, že priamo prispieva k vykonávaniu tejto stratégie, pretože je jedným z najviditeľnejších výsledkov EUSDR;
32. zdôrazňuje, že z integrovanejšieho prístupu k mobilite a multimodalite v podunajskom regióne by ťažilo aj životné prostredie;
33. zdôrazňuje, že Európska komisia by mala urýchlene iniciovať štúdie zamerané na rozvoj makroregiónu Pyrenejského polostrova vzhľadom na veľké cezhraničné výzvy, ktoré vznikajú v súvislosti so zmenou klímy, s ochranou životného prostredia, prevenciou a riadením rizík, efektívnym využívaním zdrojov, ochranou prírody, biodiverzitou, spoločnými vodnými zdrojmi a preskúmaním potenciálu modrého hospodárstva a energie z obnoviteľných zdrojov;
34. víta založenie kontaktného miesta stratégie EÚ pre podunajskú oblasť, ktoré je novým subjektom uľahčujúcim vykonávanie tejto stratégie, a podporuje zapojenie všetkých dotknutých strán a možných zainteresovaných aktérov;
35. so znepokojením konštatuje, že sa zdá, že v porovnaní s prvými rokmi činnosti sa stratégii EÚ pre podunajskú oblasť poskytuje v politickom kontexte na vnútroštátnej úrovni v zapojených krajinách menší priestor; zdôrazňuje, že treba zachovať politický impulz, keďže záväzok, ktorý prijali krajiny, má priamy vplyv na dostupnosť ľudských zdrojov vo vnútroštátnej a v regionálnej správe, čo je rozhodujúce z hľadiska bezproblémového fungovania stratégie a práce na upevnení dosiahnutého pokroku a doteraz získaných výsledkov;
36. vyzýva zúčastnené krajiny, aby zabezpečili primeranú účasť vnútroštátnych zástupcov na schôdzach riadiacej skupiny stratégie EÚ pre podunajskú oblasť týkajúcej sa prioritných oblastí a aby zväžili zníženie počtu a zmenšenie rozsahu súčasných prioritných oblastí v prípade, že sa dostatočné zdroje nepridelia v rámci riadne vymedzených lehôt;
37. poukazuje na problém veľkého počtu potopených lodí v Dunaji, ktoré sú nebezpečné pre plavbu a životné prostredie, najmä v prípade nízkej hladiny vody; upozorňuje, že potopené vraky obsahujú značné množstvá paliva a ďalších látok, ktoré vodu neustále

znečisťujú, a zároveň hrdzavejúci kov z týchto lodí spôsobuje trvalé znečistenie s vážnymi dôsledkami; požaduje mobilizáciu finančných prostriedkov EÚ na riešenie tohto problému a väčšiu spoluprácu v rámci stratégie EÚ pre podunajskú oblasť;

38. vyzýva zainteresované strany alpského makroregiónu, aby využívali EŠIF a iné finančné prostriedky Únie s cieľom podporovať investície v oblasti životného prostredia, ktorých zámerom je okrem iného zmiernenie zmeny klímy a prispôsobenie sa jej; osobitne víta integrovaný prístup tohto regiónu k zosúladieniu ochrany životného prostredia a ekosystémov so snahou o hospodársku a sociálnu prosperitu;
39. zdôrazňuje, že environmentálna politika má prierezový charakter a uprednostňované možnosti v rôznych oblastiach stratégie pre alpský región musia zosúladiť udržateľnosť životného prostredia s hospodárskym rozvojom; poukazuje na to, že alpský makroregión je dôležitý regionálny dopravný uzol a zároveň jedna z najväčších prírodných a rekreačných oblastí a jeden z najľákavejších regiónov cestovného ruchu v Európe; konštatuje však, že v dôsledku osobitných zemepisných a prírodných podmienok je prístup k niektorým častiam regiónu náročný; domnieva sa, že ak majú Alpy zostať jedinečnou prírodnou oblasťou, je nevyhnutné vytvoriť udržateľné a vzájomne prepojené dopravné stratégie a zohľadniť politiky zmierňovania zmeny klímy a zachovania biodiverzity, napríklad prepojenosť biotopov, aby jednotlivé druhy mohli migrovať;
40. vyjadruje znepokojenie nad tým, že zmena klímy môže spôsobiť hydrogeologickú nestabilitu a ohrozovať biodiverzitu v alpskom regióne; zdôrazňuje, že stúpajúce teploty sú vážnou hrozbou pre prežitie populácií druhov žijúcich vo vysokých nadmorských výškach a že roztápanie ľadovcov je ďalším dôvodom na znepokojenie, pretože má závažný dosah na zásoby podzemnej vody;
41. zdôrazňuje, že cestovný ruch a odvetvie poľnohospodárstva sú v alpskom regióne kľúčovými aktérmi z hľadiska regionálneho udržateľného rozvoja, a preto by mali byť zahrnuté do všetkých fáz vykonávania environmentálnych projektov;
42. konštatuje, že z prvých krokov pri vykonávaní stratégie EÚ pre alpský región vyplynulo, že jej začlenenie do súčasných programov sa javí ako náročné, pretože tieto programy sa riadia štruktúrami, rámcami a lehotami, ktoré sú často nezlučiteľné s potrebami makroregionálnej stratégie;
43. vyzýva zúčastnené krajiny, aby posilnili svoje odhodlanie, kontinuitu, stabilitu, mandát a podporu členom akčnej skupiny stratégie EÚ pre alpský región, ktorí ich budú zastupovať, a aby zabezpečili, že všetky akčné skupiny budú mať primerané zastúpenie;
44. víta vykonávanie projektov prospešných pre životné prostredie v regióne Baltského mora, ako je projekt BLASTIC zameraný na obmedzenie znečisťovania mora odpadom, platforma pre dialóg o klíme na posilnenie integrovanej reakcie na výzvy spojené s klímou a projekt PRESTO na zlepšenie kvality vody; domnieva sa však, že treba vyvinúť ďalšie úsilie s cieľom riešiť environmentálne problémy, s ktorými sa vyrovnáva baltský makroregión, a najmä otázku eutrofizácie, lepšej ochrany samotného mora, kvality ovzdušia a znečistenia.
45. poukazuje na to, že zlepšenie environmentálneho stavu Baltského mora je hlavným cieľom stratégie EÚ pre región Baltského mora od jej založenia v roku 2009;

46. pripomína, že Baltské more je jedným z najznečistenejších morí na svete; zdôrazňuje, že na zlepšenie stavu Baltského mora je dôležitá spolupráca; žiada, aby susedské programy pokračovali v celom úmorí Baltského mora a aby boli do nich začlenené finančné prostriedky, vďaka ktorým možno zlepšiť stav životného prostredia v celom úmorí;
47. konštatuje, že dosiahnutie dobrého stavu životného prostredia do roku 2020 je jedným z kľúčových cieľov politických opatrení v regióne Baltského mora;
48. považuje za poľutovaniahodné z hľadiska morských makroregiónov, že lode môžu vypúšťať nespracované odpadové vody do mora, ak sa nachádzajú vo vzdialenosti viac ako 12 námorných míľ (asi 22 km) od pobrežia, a že spracované odpadové vody dokonca možno vypúšťať do vody vo vzdialenosti tri námorné míle (asi 5,5 km) od pobrežia; žiada, aby sa poskytli finančné prostriedky na zväčšenie kapacity prijímania odpadových vôd v prístavoch, aby všetky osobné plavidlá mohli spracovávať svoje odpadové vody v súlade s požiadavkami revidovanej prílohy IV k Medzinárodnému dohovoru o zabránení znečisťovaniu z lodí;
49. vyzýva všetky zainteresované strany, aby na vnútroštátnej úrovni v rámci parlamentu alebo vlády častejšie a pravidelne organizovali politické diskusie na tému stratégie EÚ pre región Baltského mora, ako aj na príslušných ministerských schôdzach v Rade;
50. z hľadiska makroregiónu Baltského mora víta prijatie smernice o síre zo strany EÚ a rozhodnutie Výboru pre ochranu morského prostredia Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) z 27. októbra 2016 o označení Baltského mora a Severného mora za oblasť kontroly emisií NO_x (NECA); pripomína, že v dôsledku používania nečistých palív v plavidlách sa do ovzdušia dostávajú stále veľké množstvá dusíka a síry, ktoré potom padajú do mora;
51. konštatuje, že stratégia EÚ pre región Baltského mora predstavuje stabilný rámec spolupráce s viac než 100 hlavnými iniciatívami a novými sieťami; napriek tomu naliehavo vyzýva zainteresované strany, aby udržali jej dynamiku a aby na základe výsledkov projektov zlepšili koordináciu a obsah politik;
52. považuje za dôležité, aby sa prehodnotilo povolenie, ktoré používateľom odsírovacích práčok s otvoreným systémom umožňuje vypúšťať vodu použitú na odsírenie späť do mora; poznamenáva, že odpadové vody z odsírovacích práčok so zatvoreným systémom sa musia dopravovať na spracovanie, ale odpadové vody z odsírovacích práčok s otvoreným systémom sa vypúšťajú priamo späť do mora, čím sa vytvára environmentálne klamlivý prevádzkový model, pri ktorom sa síra síce odstráni z ovzdušia, ale skončí v mori;
53. pripomína význam bezpečnosti na mori, najmä pokiaľ ide o Baltské more; poukazuje na význam spolupráce medzi pobaltskými krajinami s cieľom riešiť problémy spôsobené rastúcim objemom námornej dopravy, a najmä prepravy ropy a nebezpečných látok;
54. pripomína, že modrý rast v prímorských makroregiónoch je založený na udržateľnom využívaní potenciálu morí, čo znamená, že environmentálne hľadisko sa musí zohľadňovať pri všetkých činnostiach; pripomína, že v rámci modrého biohospodárstva možno vytvoriť nové výrobky a služby a na podporu zamestnanosti rozvíjať a zdokonaľovať na nich založené know-how; zdôrazňuje, že udržateľné využívanie

přírodných zdrojov a priaznivý stav vodného a morského životného prostredia tvoria pevný základ modrého biohospodárstva;

55. zdôrazňuje významný prechod na biohospodárstvo a obehové hospodárstvo v ekonomickom myslení, spôsoboch konania a metódach, čo môže pomôcť riešiť environmentálne problémy v Baltskom mori; pripomína, že v regióne Baltského mora existujú príležitosti na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a zlepšenie energetickej účinnosti;
56. za dôležitú považuje možnosť pripojenia regiónu Baltského mora k energetickým sieťam s cieľom znížiť a odstrániť energetickú chudobu a zvýšiť energetickú bezpečnosť a bezpečnosť dodávok.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	28.9.2017						
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">59</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> </table>	+:	59	–:	1	0:	2
+:	59						
–:	1						
0:	2						
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	<p>Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Seb Dance, Angélique Delahaye, Bas Eickhout, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Jo Leinen, Peter Liese, Norbert Lins, Rupert Matthews, Valentinas Mazuronis, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli</p>						
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	<p>Guillaume Balas, Jørn Dohrmann, Eleonora Evi, Christofer Fjellner, Elena Gentile, Anja Hazekamp, Merja Kyllönen, Ulrike Müller, Stanislav Polčák, Gabriele Preuß, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska</p>						
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	<p>Matt Carthy, Olle Ludvigsson, Bernard Monot, Jens Nilsson, Marita Ulvskog</p>						

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

59	+
ALDE	Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Nils Torvalds
ECR	Jørn Dohrmann, Arne Gericke, Julie Girling, Urszula Krupa, Rupert Matthews, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Eleonora Evi, Piernicola Pedicini
GUE/NGL	Matt Carthy, Anja Hazekamp, Josu Juaristi Abaunz, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
NI	Zoltán Balczó
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Peter Liese, Norbert Lins, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Stanislav Polčák, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Guillaume Balas, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Gabriele Preuß, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Marita Ulvskog, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Benedek Jávor, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
ENF	Mireille D'Ornano

2	0
ENF	Jean-François Jalkh, Bernard Monot

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	23.11.2017
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 34 -: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Mercedes Bresso, Rosa D'Amato, John Flack, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Stanislav Polčák, Monika Smolková, Maria Spyrali, Ruža Tomašić, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Daniel Buda, Viorica Dăncilă, Raffaele Fitto, Elena Gentile, John Howarth, Ivana Maletić, Demetris Papadakis, Dimitrios Papadimoulis, Bronis Ropė, Damiano Zoffoli, Milan Zver
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Olle Ludvigsson

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE

34	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Raffaele Fitto, Sławomir Kłosowski, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Martina Michels, Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Daniel Buda, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Maria Spyrali, Milan Zver, Lambert van Nistelrooij
S&D	Mercedes Bresso, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Elena Gentile, Michela Giuffrida, John Howarth, Constanze Krehl, Olle Ludvigsson, Demetris Papadakis, Monika Smolková, Damiano Zoffoli,
VERTS/ALE	Bronis Ropė, Monika Vana

1	-
NI	Konstantinos Papadakis

1	0
ECR	John Flack

Vysvetlenie použitých znakov

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania